GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek. Nre. 157. 30. Września 1816.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — J. C. K. Mość raczył z szczególney swoiey oycowskiey troskliwości, zamiast byłego niegdyś oddziału Galicyyskiey gwardyi szlacheckiey, utworzyć nayłaskawiey 30 mieysc funduszowych, a to 10 w Terezyańskiey Akademii rycerskiey, a 20 w Wiedeńskiey Akademii Inżyniierskiey, dla wychowania i ukształcenia Galicyyskiey młodzieży szlacheckiey. (Kollegium kraiowych Stanow Galicyyskich rozpisze niezabawem konkurs dla osadzenia mieysc rzeczonych.)

N. Cesarz i Król raczył Józefa Klosego, Adjunkta Registratury Gubernium Galicyyskiego, mianować Dyrektorem Registratury Gubernium Laybachskiego.

Z Wiednia d. 22. *Września.* — N. Pan raczył Xięcia Biskupa Lewantskiego, Hrabiego Firmiana, ze względu na iego chwalebne przymioty i dobre zasady, mianować Arcybiskupem Salzburskim.

J. C. K. Mość raczył Wice-Prezesa Rządu Niższey Austryi, Augustyna Barona Reichmana, mianować Wice-Prezesem powszechney Kamery nadworney, a Radce nadwornego teyże Kamery, Franciszka Antoniego Barona Kranzberga, uwolnić z całą iego dotychczasową pensyą od dalszego pełnienia urzędu i okazać mu swoie naywyższe ukontentowanie z długoletnich dobrych usług iego.

Sekretarze powszechney Kamery nadworney, Leopold Welzl de Wellenheim, Józef Tremier i Ludwik Mettens, mianowani przez N. Pana rzeczywistymi Radcami nadwornymi.

Austryackie banknoty narodowe po 100, 500 i 1000 ZR., iuż tu w obieg puszczone.

Bank narodowy Austryacki wydał następuiące ogłoszenie:

Według 8go punktu ogłoszenia z dnia 1. Sierpnia r. b. donosi się, że wybor Wydziału Pięćdziesięciu członkow, przedsięwzięty w skutku §. 9. naywyższego Patentu z dnia 1. Czerwca r. b., padł większością głosów na poniżey wymienionych PP Akcyonistow tymczasowego narodowego Banku Austryackiego. Oto ich nazwiska: Arnstein (Natan Adam Baron); Badenfeld (Karol Kawaler); Berger (Tadeusz) synowie; Bogner (Franciszek); Braun i syn (Baron); Brentani Cimaroli; Bruchmann (Jan) hurtownik; Bürgermeister (Kawaler Beerburg), Sekretarz nadworny; Coith i syn (Daniel); Colloredo-Mannsfeld (Ferdynand Hrabia); Dietrichstein (Józef Hrabia); Dietrichstein (Franciszek Hrabia); Erdödy (Karol Hrabia); Eskeles (Bernard Kawaler); Etzelt (Józef); Frank i kompaniia; Frauer i Fels; Fries i kompaniia; Geymüller i kompaniia; Geymüller (J. J. Kawaler); Harrach (Jan Hrabia); Hauer, Senzał giełdowy; Henikstein i kompaniia; Herz i kompaniia; Hippenmayer i kompaniia; Kielmannsegge (Józef Baron), Radca nadworny; Kunz i kompaniia; Lichtenstein (Jan Xiążę); Luchsenstein (Jozef Hartl); Meisel (bracia); Mitrowski (Aloizy Hrabia); Mölk (Stift); Müller (Józef); Müller, Bargher i Bolz; Neupauer (M. J.) hurtownik; Oswald Pacher i kompaniia; Pacher (J. M.); Pergen (Józef Hrabia); Pratowebera, (Karol), Radca nadworny; Reyer i Schlik; Sallaba (Wacław Józef), Senzał giełdowy; Scheidlin (Jan Jerzy); Schuller (J. G.) i kompaniia; Schwarzenberg (Józef Xiążę); Smittmer (bracia); Stametz (J. H.) i kompaniia; Thomann (J. M.); Wayna Józef; Zichy (Hrabia Karol młodszy) Radca nadworny.

Zgromadzenie ich, dla wybrania w duchu §. 11go wyż pomienionego naywyższego Patentu dwunastu członków z grona swoiego, którzy za przyczynieniem się C. K. Kommissarzy zupełny regulamin Banku ułożyć, i do naywyższego potwierdzenia podać go maią, odbędzie się d. 23. t. m. o godzinie 11tey z rana, w sali Banku narodowego.

W Wiedniu dnia 13go Września 1816.

Adam Hrabia Nemes,
tymczasowy Gubernator Banku.
Jan Henryk Kawaler Geymüller,
tymczasowy Dyrektor Banku.
Krystyan Jerzy Hornbostel,
tymczasowy Dyrektor Banku.

Z powodu powszechnego pokoiu, pozwolony w całey Monarchii Austryackiey wywóz broni za opłatą cła, a to w dawnych Prowin-

cyach za paszportami kamery, a w nowych za gubernialnemi.

N. Król Pruski, wyiechawszy z Karlsbadu, bawi teraz w Teplicach, dokąd udał się do niego z Berlina Ces. Austr. Poseł, Hrabia Zichy.

W Karlsbadzie znayduią się ieszcze W. Xiążę Waymarski i Hrabia Rostopszyn, który był Gubernatorem Moskwy wroku 1812tym.

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Monitor z d. 7. Września donosi iedną z nayważnieyszych nowin, rozwiązanie teraźnieyszéy Izby Deputowanych. Wydane w tym względzie urządzenie Królewskie z d. 5. Września zawiera: „Od czasu powrotu Naszego do Państw Naszych, potwierdzał każdy dzień prawdę wyrzeczoną przez Nas w czasie uroczystey sposobności: że obok korzyści popraw, znayduie się także i niebezpieczeństwo nowości. Przekonaliśmy się, że potrzeby i życzenia Poddanych Naszych w tem się zgadzaią, ażeby nieskazitelnie utrzymać ową Ustawę konstytucyyną, podstawę powszechnego prawa we Francyi i rękoymię publiczney spokoyności. Z tego powodu za rzecz potrzebną uznaliśmy zwrócić liczbę Członków Izby Deputowanych do liczby w Konstytucyi ustanowioney, i tylko mężów, którzy rok 40 życia skończyli, do niey przypuścić. Ażeby iednak to zmnieyszenie prawnie do skutku przyprowadzić, zachodzi konieczność zwołania na nowo Zgromadzeń wybieraiących dla przystąpienia do wyboru nowey Izby Deputowanych. Tym końcem, po wysłuchaniu Ministrów Naszych, rozkazaliśmy i rozkazuiemy, co następuie: „Art. 1. Żaden artykuł Ustawy konstytucyney nie ma bydź na nowo przeglądanym. 2). Izba Deputowanych iest rozwiązana. 3). Ustanawia się liczba Deputowanych z Departamentow stosownie do artykułu 36 Konstytucyi. Art. 4. Powiatowe i departamentowe Zgromadzenia wybieraiące pozostaią całkiem w tym stanie, iak ie rozporządzeniem Naszém z dnia 21go Lipca z. r. *) uznaliśmy, i iak uzupełnione bydź miały. 5). Powiatowe Zgromadzenia wybieraiące zbiorą się na dniu 25. Września r. b. Każde z nich wybierze tyle kandydatów, ile wynosi liczba Deputowanych Departamentu. 6). Departamentowe Zgromadzenia wyboraiące zgromadzą się d. 4. Października. Każde z nich wybierze przynaymniéy połowę Deputowanych z kandydatów, podanych od Zgromadzeń powiatowych. Jeżeli liczba Deputowanych Departamentu iest nierówna, tedy podział powinien zrobionym bydź korzystnie dla części, z kandydatów wybrać się maiącéy. Departamentowym Zgromadzeniom wybieraiącym, które tylko iednego Deputowanego mianować maią, zostawia się do woli wybrać go z listy kandydatów, albo mimo oneyże. 7). Każdy wybor, na którymby przynaymniey nie znaydowała się połowa Członków wybieraiących, więcey o iednego, będzie nieważnym. Między Członkami obecnymi potrzebna iest konieczna większość głosów do ważności wyboru Deputowanych. Chociażby Zgromadzenia powiatowe nie ukończyły wyboru kandydatów, których wybierać mogą, maią iednakże Zgromadzenia departamentowe, bez zważania na to, przystąpić do swoich czynności. Protokóły wyborowe maią bydź roztrząsane przez Izbę Deputowanych, która ma rozsądzić o regularności wyborów. Wybrani Deputowani maią złożyć Izbie swoie metryki urodzenia dowodzące, że maią skończonych 40 lat życia, tudzież wypisy z rejestrów podatkowych przez Prefektów stwierdzone i dowodzące, że przynaymniey tysiąc franków stałego podatku opłacaią. 9). W tym względzie rachuią się na rzecz męża podatki iego małżonki, chociażby żadnego wspólnictwa maiątku nie było; na rzecz oyca podatki iego małoletnich dzieci; podatki zaś wdowy, powtornie nie zamężnéy, na rzecz tego z iéy synow, którego ona wybierze—; na rzecz zięcia rachuią się podatki iego teściowey (ieżeli nie iest wdową powtórnie zamężną), z którey iedynaczką córką ożenił się; na rzecz zaś syna lub zięcia, podatki oyca lub teścia, ieżeli ci swoie prawa na onychże przeniesli. 10). Zgromadzenia wybieraiące odprawione będą tymże samym kształtem i według tychże samych przepisów, iak Zgromadzenia ostatnie, a tymże samym sposobem i wybory uskuteczniaą się. 11). Posiedzenie za rok 1816sty

*) „Art. 1. Naszym Prefektom departamentowym nadaie się moc przydawania departamentowym Zgromadzeniom wyborowym po 20. współczłonków do każdego Zgromadzenia; z tych zaś, powinni 10ciu wybranymi bydź z mieszkańców Departamentu naywięcey podatku opłacaiących (którzy ieszcze nie są Wybieraiącymi), a 10ciu takich Poddanych Naszych, którzy w Państwie zasługi położyli. 2). Prefektom Naszym podobnież nadaie się moc przydawania każdemu powiatowemu Zgromadzeniu wyborowemu po 10 członków, z mieszczan w Kraiu zasłużonych."
Rozporządzenia z d. 21. Lipca 1815.

otworzy się dnia 4go Listopada r. b. 12). Rozporządzenia uchwały z d. 13. Lipca 1815 *), niezgodne z nineyszém rozporządzeniem, odwołuią się. 13). Naszemu Ministrowi Sekretarzowi Stanu Spraw wewnętrznych, zleca się uskutecznienie nineyszego rozkazu. Dano w Naszym Zamku Tuilleryyskim, dnia 5go Września roku Pańskiego 1816, a dwudziestym drugim Naszego panowania.

(Podpisano) Ludwik.

Dziennik Paryzki umieścił na czele powyższego rozporządzenia następuiące uwagi:

„Urządzenie, które dziś podaiemy, będzie nowym pomnikiem mądrości N. Pana i iego rozumnego przywiązania do Ludu iego. W oczach każdego prawdziwego przyiaciela Monarchii, iest Ustawa konstytucyyna świętością, którey bez pełney uszanowania boiaźni dotknąć się nie można. Nie bez wewnętrzney niespokoyności uważano roku zeszłego proponowane roztrząśnienie części tey Konstytucyi, zanim ieszcze nauka czasu i doświadczenie potrzebę tego dowiodły *). Ileż to nasion niezgody nie mogło było podać takowe prawidło szczątkom stronnictw, które nas za długo niestety uiarzmiały! Ileżby ono nie było podsyciło niezupełnie wygasłą nienawiść i nierozsądne nadzieie! Życzenie niezmierney większości Narodu nie mogło bydź tayne Monarsze, a wrzask osob poiedyńczych nie mógł go zagłuszyć. Król i Francya zrozumieli się. Dosyć nowości katowało w biegu lat 25ciu naszą nieszczęśliwą Oyczyznę. Zachowanie tego, co iest, stanowi dziś pierwszą potrzebę naszą. Konstytucya stała się posadą tronu i rękoymią spokoyności naszey. Odrywać od niey część naymnieyszą, choćby i w nayczystszym zamiarze, byłoby to ubliżać winnemu Monarsze uszanowaniu i wystawiać na cel szczęście, które Poddanym swoim obiecał. Powoduiąc się wciąż tem przekonaniem, i gotowi będąc zawsze do walki ze wszystkiemi ostatecznościami, wskazywaliśmy zawsze czytelnikom naszym tę Konstytucyę iako iedyną drogę, na którey do portu doyśdź możemy. Już wszyscy prawdziwi Francuzi poklaskiwali tym poiedyńczym prawidłom, które dowodziły stałość Rządu, a oraz mocne iego usiłowanie w trzymaniu na wodzy tych, którzy prywatney sprawie swoiey, sprawę całey Francyi poświęcić chcieli. Dla naszego to mądrego Monarchy zachowanem było dać Europie większy ieszcze przykład Rządcy, który, maiąc razem wzgląd na życzenia i potrzeby Ludu swoiego, nie waha się ani na chwilę w odmianie wyroków, i iako prawodawca Francuzów, sam sobie za naywyższe prawo uszczęśliwienie ich przepisuie.“

Według prywatnych doniesień z Paryża. sprawiło tam Królewskie urządzenie względem rozwiązania Izby Deputowanych nayprzyiemnieysze wrażenie. Papiery kraiowe podniosły się, a zapał tak był wielki, iż miasto oświecić chciano.

Drugie urządzenie Królewskie z dnia 5go Września mianuie 86 Prezesow Zgromadzeń obieraiących.

Monitor z d. 6. Września zawiera poniższe, godne uwagi urządzenie Królewskie z d. 4. t. m.:

„Ludwik z Bożey łaski etc. etc. Królowie, Przodkowie Nasi, chcąc uczcić i ożywić tak ważny kunszt, iakiem iest drukarstwo, nadawali tytuł: Królewskiego drukarza (Imprimeur du Roi) zawsze tylko takowym ludziom tego kunsztu, którzy swoiemi postępkami i wydoskonaleniem tey sztuki naybar-

---

*) Mocą téy uchwały, miedzy innemi, pomnożono liczbę Deputowanych (która w roku 1814 tylko 262 wynosiła) na 402. Nowa Izba Deputowanych, ma według załączoney tabelli składać się tylko z 258 Członków; a mianowicie: z Departamentu Ain, 3; Aisne, 4. Allier, 2; Alpes (Basses), 1, Alpes (Hautes, 1; Ardeche, 3; Ardennes, 2; Ariege, 2; Aube, 2; Aude, 2; Aveyrou, 3; Bouches-du-Rhone, 3; Calvados, 4; Cantal, 2; Charente, 3; Charente-Inferieure, 4; Cher, 2; Correze, 2; Cote-d'or, 3; Corse, 2; Cotes-du Nord, 4; Creuse, 2: Dordogne, 4; Doubs, 2; Drome, 2; Eure, 4; Eure-et Loire, 2; Finistere, 4; Gard, 3: Garonne (Haute), 4; Gers, 3; Gironde, 5; Herault, 3; Ille-et-Vilaine, 4. Indre 2; Indre-et Loire, 2; Isere, 4; Jura, 2; Landes, 2; Loir-et Cher, 2; Loire, 3; Loire (Haute), 2: Loire-Inferieure, 4; Loiret, 3; Lot, 4; Lot-et Garonne, 3; Lozere, 1; Maine-et-Loire, 4; Manche, 4; Marne, 3; Marne (Haute), 2; Mayenne, 3; Meurthe, 3; Meuse, 2; Morbihan, 4; Moselle, 4: Nievre, 2; Nord, 8; Oise, 3; Orne, 4; Pas-de Calais, 4; Puy-de Dome, 4; Pyrenées (Basses) 3: Pyrenées (Hautes), 2; Pyrenées (Orientales), 1; Rhin (Bas), 4; Rhin (Haut), 3: Rhône, 3; Saone (Haute), 2; Saône-et Loire, 4; Sarthe, 4; Seine, 8; Seine-et-Marne, 3; Seine-et-Oise, 4; Seine-Inferieur, 6; Sevres (Deux), 2; Somme, 4; Tarn, 2; Tarn-et Garonne, 2; Var, 3; Vaucluse, 2; Vendée, 3; Vienne, 2; Vienne (Haute), 2; Vosges, 3; Yonne, 3.

*) Według Królewskiego urządzenia z dnia 15go Lipca r. z. miano roztrząsać nie mniey, iak 14 artykułow Ustawy konstytucyyney, to iest art. 16, 25, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45 i 46. (*Obaczyć N. 63. gazety naszey z roku zeszłego, stronnicę* 619). Według tegorocznego rozporządzenia, żaden artykuł Konstytucyi roztrząsanym bydź nie może.

dzicy celowali. Ta łaska wkłada na owych, którzy iey dostąpili, ściśleysze obowiązki i większe praw poszanowanie. Atoli dowiedzieliśmy się, że kilka przeciwnych Konstytucyi i zasadom Rządu Naszego dzieł, wyszło z pod prassy JP. Michauda, iednego z Naszych drukarzy (Członka Izby Deputowanych i wydawcy gazety Quotidienne). O iedno z tych dzieł rozpoczyna się teraz proces, drugie (pismo Xiędza Vinsona) zakazane iest wyrokiem Sądu Policyi poprawczey z dnia wczorayszego. Z tego powodu, i na doniesienie Naszego Ministra Sekretarza Stanu przy Departamencie Policyi powszechney, rozporządziliśmy i rozporządzamy, co następuie: Udzielony JP. Michaudowi patent na Królewskiego drukarza odbiera się. Dano w Naszym zamku Tuilleryyskim d. 4. Września, roku Pańskiego 1816go, a panowania Naszego 22go.

(Podpisano) Ludwik."

Stosownie do rozkazu Królewskiego, wydali Naczelnicy Wandeyczyków w dniu 26. Sierpnia Dowodcom Wandei Burbońskiey działa i wozy amunicyyne, które ich artylleryę podczas ostatniey woyny składały. „Jest to z ich strony (pisze ieden dziennik Paryzki) prawdziwą ofiarą; lecz poczytuią się za szczęśliwych, gdy daią przykład posłuszeństwa, bywszy wzorem uległości i naywielkomyślnieyszego męztwa."

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 24go Sierpnia mianowano Radców Stanu Baronów de Capellego, Degeranda i Dudona, tudzież P. Forestiera, Kommissarzami, którzy wspólnie z Kommissarzami Dworów sprzymierzonych, dochodzić maią summy tak wypłat, stosownie do umowy w dniu 20. Listopada zawartey od dnia 1. Grudnia 1815 do 1. Czerwca r. b. uiścić się maiących, iako też wypłat w przeciągu tegoż samego czasu iuż uiszczonych, ażeby tym sposobem sprawdzić, wiele należytości na rzecz sprzymierzonych Mocarstw Francya w pierwszych sześciu miesiącach według traktatów zaspokoiła.

Mieiski P. Murat, rodem z Auvergny, pragnąc, aby go nie poczytywano za imiennika byłego Króla Joachima, życzył sobie, aby się mógł nazywać Muratem d'Auvergne, i podał o to prośbę do Króla. Król rozkazał mu odpowiedzieć, że chętnieby prośbie iego dogodził, tylko, że nie może człowiekowi prywatnemu dozwolić, aby się nazywał imieniem Prowincyi Królestwa, i że zatem proszący może sobie przybrać nazwisko Murat l'Auvernac (Murat Auverneńczyk).

Ustanowiony w Rochelle nieustaiący Sąd woienny 12stey Dywizyi woyskowey, pod prezydencyą Jenerała-Porucznika Reya, na posiedzeniu swoiem d. 29. Sierpnia skazał przez większość głosów zaocznie na śmierć byłego Jenerała-Porucznika Moranda, Kawalera W. Krzyża orderu legii honorowey, i Kawalera orderu S. Ludwika, iako przekonanego, że d. 3. Kwietnia 1815 wydał i rozszerzał odezwę, wzywaiącą do woyny domowey i do obalenia władzy Królewskiey.

Dowodca 16tey Dywizyi woyskowey (w Lille) wydał d. 30. Sierpnia następuiący, godny uwagi rozkaz dzienny: „Gdy Król d. 21go b. m. rozkazał, aby według byłych niegdyś zasad karności woyskowey, żołnierzom stoiącym pod bronią wyraźnie zakazać okrzyki, lub inne iakowe powierzchowne oznaki przy iakimkolwiek bądź powodzie; i gdy mi JW. Minister woyny w pismie swoiem z dnia 27. b. m. oznaymił, że ten rozkaz tycze się wszystkich korpusów woyska, gdy takowe w linii, lub pod bronią stoi; — i że w żadnym przypadku, nawet i wtenczas, gdy sam N. Pan, lub który z Xiążąt Jego Domu popis woyska odprawia, żadnego wyiątku z tego rozkazu czynić nie można; przeto rozkazuię PP. Jenerałom, dowodzącym korpusami iakieykolwiek bądź broni, aby zostaiącemu pod swoiemi rozkazami woysku wyraźnie zakazali wszelkich okrzyków lub innych powierzchownych oznaków, gdy stoi pod bronią; bowiem nie przez szczodre okrzyki, lecz przez punktualne dopełnienie monarszych rozkazów i włożonych na nas obowiązków, należy nam okazywać przywiązanie nasze do Króla.

Margrabia Jumilhac."

Tenże Dowodca, Margrabia Jumilhac, wydał w Lille d. 2. Września surowy rozkaz dzienny z powodu, że niektórzy żołnierze Francuzcy (z iedney kompanii saperów) w pochodzie z Lille do Arras, będąc piianymi, dopuścili się wykroczeń przeciwko strażom woysk sprzymierzonych w Scelinie. Kapitan, który tą kompaniią dowodził, a nie zapobiegł nieładom, skazany został na areszt czternastodniowy.

Piszą z Kolmaru, że naczelny Wódz stoiącego we Francyi osadą Ces. Austryackiego woyska, Jenerał iazdy Baron Frimont, z całym swoim Sztabem jeneralnym wyiechał był na przeciw legiiom departementowym, które w pochodzie swoim do Nowego-Bryzaku i do twierdzy Mortieru (gdzie Francya według umowy z d. 20. Listopada r. z. 1000 ludzi osady utrzymywać może) przez Kol-

mar przechodziły. — Jak świadczy list Dowodcy jeneralnego Sztabu Austryackiego, Barona Hauera, do Francuzkiego Dowodcy Wyższego Renu Barona Malleta pisany, uczyniony był powyższy krok Naczelnika wóysk Austryackich dla dania wysokom Jego Chrześciiańskiey Król. Mości nadzwyczaynego dowodu iego wysokiego szacunku.

Marszałek polny Xiążę Wellington przybył d. 2. Września z Jenerałem Murrayem i różnymi Officerami do Cambrai. Przed wyiazdem swoim z Paryża miał różne narady z Pruskim Jenerałem Ziethenem.

Zjednoczone Niderlandy.

Przybył niedawno do Bruxelii Jenerał Rossyyski, Xiążę Wittgenstein, i oglądał sławne poboiowiska pod Waterloo, Belle-Alliance, Quatre-Bras i Mont Saint-Jean.

Gubernator Prowincyi Leodyyskiey wydał pod dniem 5. Sierpnia poniższy okólnik do Burmistrzów (Maires): „Mości Panowie! Zagęszczanie się nocnych rozboiów skłoniło Pułkownika żandameryi do nakazania patrolów nocnych. Ażeby iednak rzetelność onychże okazać i uchronić się niebezpieczeństwa fałszywych patrolów, potrzeba, abyście WWPanowie, lub urzędowi Ich pomocnicy, karty podróżne tych patrolów podpisywali, ieżeli droga onychże idzie przez Gminy WPanow. Częstokroć zdarza się, że instrukcye od Burmistrzów żądane lub onymże udzielane bydź maią, z którego to powodu Ajenci Władzy publiczney podczas swoiey obiazdki widzieć się z nimi muszą. Atoli dowiedziałem się, że JJPP. Burmistrze wzbraniali się obieżdzaiącym żandarmom karty podróżne podpisać, a nawet im drzwi swoich otworzyć nie chcieli. Godziłoby się przecież, aby u Urzędnikow niewygoda na chwilę zawsze ustępowała publicznemu interesowi i dobru służby. Te patrole są istotnie potrzebne dla bezpieczeństwa mieszkańców, a ieżeli JJPP. Burmistrze ieszcze dłużey wzbraniać się będą od tego, czego służba wymaga, tedy JP. Pułkownik żandarmeryi przymuszonym zostanie cofnąć te tak zbawienne kroki. Wzywam Was przeto Mości Panowie, abyście w tym względzie na Wasz obowiązek zawsze pamiętali i chronili się rozlicznych nieprzyiemności, które z tąd wyniknąć mogły, gdybyście powinności Waszych ieszcze dłużey zaniedbywali."

Gazeta Leydenska donosi z Bruxelii pod d. 29. Sierpnia: „Od niejakiego czasu włóczą się źle myślący w okolicach tego miasta, a mianowicie po lasach, gdzie kilkanaście złoczyństw popełniono. Przedsięwzięto środki dla zapobieżenia tym zdrożnościom i zaspokoienia trwożliwych. Przypominamy sobie, że po wpadnieniu wóysk Francuzkich potworzyły się były hordy rozbóynicze, które znane pod imieniem knebIarzy i podpalaczów (garroteurs et chauffeurs) Kray nasz napełniali trwogą; były to zwyczayne wypadki i smutne skutki woyny, oraz licznych woysk przez Kray przechodzących; atoli nie trzeba się obawiać, żeby podobne wykroczenia ieszcze się teraz miały odnawiać. Schwytano iuż pewnego Sulpicego, który uszedł z Antwerpskiego domu poprawy, i dwa lata włóczył się po Kraiu. Gdy go aresztowano, wyznał, że żywił się z handlu kontrabandowego; iest iednak mocne podeyrzenie, że on iest iednym ze sprawców owych rozboiów, które, pod mniey lub więcey obciążaiącemi okolicznościami, w Brabancyi i w okolicach popełniono. Z drugiey strony połapano w Powiecie Nivelleskim znaczą liczbę zbiegow z 35go bataliionu, ktorzy d. 23. Lipca uciekli z Antwerpii gdzie stali osadą.*)

Gubernator Prowincyi Hennegauskiey wydał dnia 2 Września poniższy okólnik do Burmistrzów i Wóytów tey Prowincyi: „Mości Panowie! Żołnierze, nie warci należeć do Narodu, którym zawsze powodował honor, zapomniawszy na swoią przysięgę i na to wszystko, co winni są Oyczyznie i panuiącemu im dobremu Królowi, opuścili swoie choręgwie. Nasz obowiązek i honor Oyczyzny naszey nakazuią nam podwoić gorliwość, aby podobnym występkom koniec położyć. Wzywam Was przeto Mości Panowie do wydania strażom i strzelcom Waszym naywyraźnieyszych rozkazów, aby każdego samotnie podróżuiącego żołnierza, ieżeli należytą kartą podróżną, albo urlopem nie iest opatrzony, aresztowali i do nayblizszey brygady żandarmeryi dla odesłania go do Dowodców oddawali."

(Podpisano) Kawaler Desbousies.

Według poźnieyszych wiadomości, skutkowały pomyślnie dzielne środki, których chwycili się Dowodcy w różnych Prowincyach dla wstrzymania zbiegostwa w woysku. Po wsiach

---

*) Według inney wiadomości z Bruxelii (zawartey w dzienniku Frankfortskim) krążył Dowodca żandarmow z 400 ludźmi przez 3 nocy od d. 29. do 31. Sierpnia po całym lesie Soigneskim. Wszystkie oddziały zgromadziły się w Waterloo, iako na punkcie środkowym. Podczas tego krążenia schwytano 40 do 50 osób.

złapano znakomitą liczbę zbiegów, przez co mieszkańcy znowu się uspokoili.

Rossya.

N. Cesarz i Król Alexander przyiechał dnia 15. (27.) Sierpnia do miasta Moskwy, o czém pisma publiczne Rossyyskie następuiący zawieraią artykuł z Moskwy:

Stolica nasza miała dziś szczęście uyrzeć w starożytnych swych murach nayukochańszego Monarchę swego, który o godzinie 4tey rano stanął w zamku Kremlińskim, gdzie iuż Gubernator Dowodca z orszakiem swoim, tudzież rzeczywisty tayny Radca Xiążę Jussupów czekali na Cesarza, i gdzie o godzinie 9tey wszyscy Urzędnicy woyskowi i cywilni pierwszych 5ciu klass zebrali się. O godzinie 10tey N. Pan udał się z W. Xięciem Mikołaiem do Kościoła katedralnego. Przy weyściu do Kościoła czekał na Monarchę Arcy-Biskup Augustyn z Krzyżem, i przywitał mową, w którey wspomniał o klęskach Moskwy i trudach N. Pana, a w końcu uroczyście wykrzyknął: Cześć Bogu Wszechmocnemu. Błogosławiony postępuy w Imieniu Naywyższego. N. Pan ucałował Obrazy SS., był na nabożeństwie i Te Deum odśpiewanem wśród huku dział. Podczas nabożeństwa Arcy-Biskup i Duchowieństwo, mieli na sobie nowe bogate ornaty, na których wierzchu był Krzyż i napis: Z nim iest zwycięztwo. Z Kościoła powrócił Nayiaśnieyszy Pan do zamku, gdzie znakomitsze osoby miały szczęście bydź wezwane do stołu Jego. Gdzie tylko Monarcha ukazał się, lud licznie zebrany witał go nayżywszemi okrzykami radości.

O dalszym pobycie N. Cesarza i Króla Alexandra w Moskwie, donoszą z tegoż miasta pod d. 17. (29.) Sierpnia co następuie:

Obecność Jego Cesarskiey Mości w tuteyszéy stolicy, wszystkich iey mieszkańców nowem obdarza życiem. Od rana do wieczora tłumy ludu i mnóstwo poiazdów ze wszech stron miasta śpieszą do Kremla, w niecierpliwéy żądzy, oglądania Naymiłościwszego Pana. Pierwszego dnia pobytu swego Cesarz Jegomość po obiedzie kilkakroć wychodzić raczył na balkon, dla widzenia nieprzeliczonych tłumów ludu, na około pałacu zgromadzonego; na ustawicznie powtarzane okrzyki serc radośnych, łaskawemi ukłonami odpowiadać raczył. Tegoż dnia różne części miasta były oświecone; odznaczały się a szczególniey dom naczelnie Dowodzącego i dom Pocztamtu, i tak wielką do siebie zwabiały liczbę poiazdów, że z trudnością rozmiiać się mogły. Wczora z rana, w części miasta Kitaygoród zwaney, na placu różowym, w obecności Cesarza Jegomości, odbyła się parada woyskowa zmiany straży. Przed paradą i po niey, lud, tłumami otaczaiący Nayiaśnieyszego Pana, nieustannemi okrzykami napełniał powietrze. Uniesienie powszechney radości, która się w tey chwili widoczną stała, wszelki przewyższa opis. Potem Nayiaśnieyszy Pan słuchał Mszy S., którą odprawiał Przenaywielebnieyszy Augustyn, w Kościele Przemienienia Pańskiego, za złotą kratą, a powróciwszy do pałacu przyymował Szlachtę, Urzędników, kupców i cechowych. Dwa z tych ostatnich zgromadzeń ofiarowały Jego Cesarskiey Mości chleb i sól; kupcy na złotey tacy, z prześliczną rzeźbą, wyobrażaiącą Kreml i wiazd Nayiaśnieyszego Pana do Moskwy, a cechowi na śrebrney pozłacaney tacy także z wyrabianemi płasko rzeźbami.

Królestwo Polskie.

W. Xiążę Konstanty wydał następuiący rozkaz dzienny do woyska Polskiego:

W kwaterze Główney w Warszawie
dnia 8. (20.) Września 1816.

Sposób, iakim wszystkie pułki, składaiące dywizyę strzelców konnych, manewrowały w dniu dzisieyszym, wkłada na mnie przyiemny obowiązek oświadczenia przed całem woyskiem, iż dywizya ta nie tylko dopełniła, lecz nawet przeszła oczekiwanie moie, wykonywaiąc z naywiększą dokładnością wszelkie obroty, które icy wskazane były, chociaż naywiększa część koni składa się z dzikiey remonty, od kilku ledwo tygodni do pułków przybyłey. Podobne skutki, które zapewne każdego znaiącego służbę iazdy zadziwią, nadto są widocznym dowodem niespracowaney gorliwości i umieiętności Dowodców i Officerów, ażebym mógł zamilczeć ukontentowanie, które mi sprawiły. — Dziękuiąc szczerze za nie Jenerałowi Dywizyi Rożnieckiemu, Jenerałom Brygadyi: Klickiemu i Antoniemu Potockiemu; Półkownikom: Jankowskiemu, Suchorzewskiemu, Dziekońskiemu i Kosseckiemu, oraz wszystkim wyższego i niższego stopnia Officerom dywizyi strzelców konnych, proszę ich, żeby byli przekonani, iż miło mi będzie oddać im przed N. Panem całą sprawiedliwość, na którą zasłużyli.

Naczelny Wódz:
(Podpisano) Konstanty, W. X. R.
Zgodno z Oryginałem:
Jenerał Dyżurny, Rautenstrauch.